

ٹازاد کرنا ٹیخسیرا

د پاشقه لیڈانا ژ ٹاهه نگیړانا جه ژئین فه لا دا

نقیسین

د. عبدالمجید جمعة الجزائری

وهرگیړان

سایتی مزگهفت

مزگهفت

www.mzgaft.com

تازادكرنا ئىخسيرا

د پاشقه ليدانا ژ تاهه ننگيرانا جه زئين فه لادا

نقىسين

د. عبدالمجيد جمعة الجزائري.

وه رگيران

سائتي مزگهفت.

مزگهفت

www.mzgaft.com

نقیسین: د. عبدالمجید جمعة الجزائری.

وہرگیپران: سائیتی مزگہفت.

دیزاینا ناہہ روکی و بہرگی: سائیتی مزگہفت.

ژ بہرہ مین: سائیتی مزگہفت www.mzgaft.com

بسم الله الرحمن الرحيم

ژ وان به لا و موسیبه تین ئەف ملله ته توش بوینی، و بویه ئەگەر نیعمەت ل سەر وان رابن، ونه خووشی ب سەر وان دا بهین چاقلیکرنا گەلەک کورین قی ئوممه تی یه ب دوژمنین وانا ژ جوھبیا وفه لہیان، وئەقی چاقلیکرنی هەمی بوارین قەگرتین، دابونەریت وپەرستن، وپەفتار و پەوشت و سەرەدەریاندا، وژبەر چاقتترین پەنگین چاقلیکرنی بەشداریکرنه دجەژنن وان دا، هەر وەسا چاقلیکرنا وان د هەلکەفتین واند، نەخاسمە جەژنا ژدایک بوونا (عیسی علیہ السلام) یا کو پیکەفتی (۲۵) هەیفە ديسە مبهري، هەر وەسا جەژنا سەری سالا زاینی، ئەو ژى سەری هەیفە کانونا دوی یه، ئەقجا دی گەلەک ژ مسلمانا بینى دەمی دکەقنە دقان هەردوو روژان دا دی بزاقی کەن بو گپران ئاھەنگا، و گپران و دانانا قیستەقالا، و فیتنە یا مەزنتەر لی هاتی، و بە لا یا دژوارتر بووی، هەتا گەلەک کەس گەشتی دکەن بو وەلاتین روژئاقایی، ژ بو بەشداریکرنا قان ئاھەنگین خراب، و بەشداریکرنا دگەل کافران د پیرەسمین وان یین کوفری دا، سەرەپای وان تشتین نە شەری یین تیدا دەینە کرن: ژ قەخوارنا مەیی (عەرەقی) و کرنا کارین خراب، و ژبلی قان ژى ژ کارین نە دروست.

و بیگومان دهنگ و گازیین چاکخوازان بلند بوون، و فه تواییین زاناییین خودایی و ره بانی دیار بووینه کو مسلمانا ئاگه هدار دکهن ژ به ژداری کرنی د ئاههنگ و جه ژننن موشرک و کافران، چونکی هندی هند خرابییین تیدا هه ی بو دینی مروّقی، ودبیت باشرین که سی به حسی قی بابته تی ب هویری و به رفره هی کربیت شیخی ئیسلامی ابن تیمیه بیت، رازیبونا خودی لی بیت دیهرتوکا خودا ئه وا چ چاقان وه کی وی پهرتوکی نه دیتی ئه وا ب ناخی: (اقتضاء الصراط المستقیم مخالفة اصحاب الجحیم) تیدا به حسی گه له ک به لگین گشتی و تاییه ت کرینه، وه می کومکرینه ژ قورئان و سوننه تی و گو تننن سه له فا و ئیک دهنگیا زانایان، و هند به لگه یین کومکرین ژ دیتن و هزر کرنی کو د غه یری وی دا نه بن، و ب دریژی سه ر ئاخفتیییه، و په رده یا ژ سه ر لادای، و حه لال یی ژ حه رامی جودا کری، و ئه فه ئه ز دی وی کورتکه م یا وی به حس کری دگه ل هنده ک زیده کرنا به لکی ریکی نیشا وی بده ت یی مایه مه نده هوش، و ئیخسیرا رزگار بکه ت ژ به نداتیا چاقلی کرنا جو هی و فه لّلا.

به لگه ژ قورنانی

خودایی بلند دبیژیت: {أَهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ صِرَاطَ الَّذِينَ
أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ} [الفاتحه: ۶، ۷]

ئانکو: (تو بهرئ مه بده ریکا راست، ومه ل سهر موکم بکه هه تا ئه م
دگه هینه ته، ریکا راست کو ئیسلامه ئه و ریکا ئاشکه را یا مروؤقی
دگه هینته رازیبوونا خودئ وبه حه شتا وی، ئه واپیغه مبهرئ وی
یئ دویماهیبئ موحه ممه د ﷺ بهرئ مه دایئ؛ چونکی مروؤقی
رئییه کا دلخووشیبئ نینه ژبلی کو راست بهرئ خوؤ بده ته قئ ریکئ.
ریکا وان بیئ ته قه نجی دگه ل کری ژ پیغه مبهر وراستگؤ وشه هید
وچاکان؛ و خودانئین هیدایه تی ئه ون، وتو مه نه که ژ وان بیئ غه زه ب
لئ هاتییه کرن، ئه وین راستی زانی وکار پئ نه کری، کو جو هینه،
وهه چیبئ وه کی وان بت، ویئ بهرزه بووی، ئه وین رئ نه نیاسی،
قئجا ئه و ل بهر خوؤ بهرزه کری، کو فه له نه، وهه چیبئ دویکه فتنه
ریکا وان کری).

ژقئ ئایه تی بومه دیار دبیت کو خودایی مه زن فهرمانئ ل
به نده بیئ خوؤ بیئ باومردار دکه ت کو ده می نقیژین خودا دوعا
ژ خودئ بکه ن کو وان ب هیدایه ت بینیت بو ریکا وان بیئ ته

قهنجی د گهل کرین ژ پیغهمبهر و راستگو وشههید وچاکان؛ وتو مه نه که ژ وان یین غه زب لی هاتییه کرن کو جو هینه، وهه چیبی وهکی وان بت، ویین به رزه بووی، کو فه له نه، وهه چیبی دو یکه فتننا ریکا وان کری.

ههروه کی پیغهمبهری ﷺ گوئی: «الیهود مغضوب علیهم، والنصارى ضلال» [1].

ئانکو هندی جو هینه غه زب لی کرینه، وهندی فه له نه ری به رزه نه، و ژ بهر قی نه گه ری حه رامه مرو ف دو یکه فتننا وان بکه ت یان چا قلیکه ری وان بیت وجه ژنن وان ژ ریکا وانه.

خودایی مه زن دبیزیت: {ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلَىٰ شَرِيعَةٍ مِّنَ الْأَمْرِ فَاتَّبِعْهَا وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ} [الجاثية: ١٨]

ئانکو: (پاشی مه تو -ئهی پیغهمبهر- ل سه ر پیبازه کا دینی یا ئاشکه را دانای، قیجا تو دو یکه فتننا وی شریعه تی بکه یی مه بو ته دانای، و دو یکه فتننا دلچوونین وان نه که یین چو زانین ب شریعه تی خودی نه هه ی. وئه ف ئایه ته نیشانه کا مه زنه ل سه ر تمامیا قی دینی، وکو دقیت ئه و یی حوکمدار بت، وکار ب وی بیته کرن).

و دبیژیت: {وَلَنْ تَرْضَىٰ عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارَىٰ حَتَّىٰ تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمْ ۗ قُلْ إِنَّ هُدَىٰ اللَّهِ هُوَ الْهُدَىٰ ۗ وَلَئِنِ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ بَعْدَ الَّذِي جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِن وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ} [البقره: ۱۲۰]

ئانکو: (جوہی وفہ لہ قہت ژ تہ رازی نابن -ئہی پیغہ مہر- حہ تا تو دینی خو نہ ہیلی و دویقچوونا دینی وان نہ کہی، تو بیژہ وان: ہندی ئیسلامہ ئہ وہ دینی دورست. وپشتی قی وہ حییا بو تہ ہاتی ئہ گہر تو ل دویف دلچوونین وان بچی چو سہرکارہک ل نک خودی بو تہ نابت مفای بگہ ہینتہ تہ، یان پشتہ قانہک تہ ب سہر بیخت).

وہر چہ ندہ ئہ ف گوتنہ بو پیغہ مہر بیہ ﷺ، بہ لی ئہ و بو ہمی ئوممہ تیہہ ژی.

وئہ ف ئایہ تہ وہ کی گہ فکرن (تہدید) ہاتہ خوار بو وان یین بہروقازی شہریعہ تی دکہن و دویف چونا یہ ہودی و فہ لہ یان دکہن و کار ب قورئانی و سوننہ تی ناکنہ و دی دویکہ قنتنا وان کہن یین چو زانین ب شریعہ تی خودی نہ ہین.

خودی دبیژیت: {يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَىٰ أَوْلِيَاءَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَمَن يَتَوَلَّهُمْ مِّنْكُمْ فَإِنَّهُ مِنَّهُمْ ۗ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ} [المائدہ: ۵۱]

ئانكو: (ئەي ئەويىن باوهرى ئيناي، هوين جوھى وفه لان بۆ خۆ
نه كهنه پشته ثان وهه قپه يمان دژى خودان باوهران؛ چونكى ئەو
هه ز ژ خودان باوهران ناكهن، وجوهى هندهك ژ وان پشته قانييا
هندهكان دكهن، ههر وهسا فهله ژى، وههردو دهستهك ل سهر
نه ياره تيبيا هه وه كۆم دبن. وهوين هيژاترن كو هندهك ژ هه وه
پشته قانييا هندهكان بكهن. وهه چيبى ژ هه وه وان بۆ خۆ بكه ته
سهركار ئەو دى ژ وان بت، وحوكمى وى حوكمى وان. هندى
خوديبه وان زۆرداران يين كافران بۆ خۆ دكهنه سهركار سه رراست
ناكهت).

زانا دببژن: ژفيا و هه زژيكرنا كافرايه ئەگه ر چاقليرنا وان بكه ي،
و به شدارىي د جه ژنبن وان دا بكه ي، ههر چهنده ئەو كافرين ل
ناف مسلمانا ئەمريي ل وان هاتيه كرن كو جه ژنبن خۆ قه شييرن
و ديارنه كهن، به لى ئەگه ر ناف وه لاتين ئيسلامى دا هاتنه كرن و
كه سين مسلمان به شدارى كرن دگه ل وان، ل وى ده مى ئەف
كه سين مسلمان هاريكاريا وان دكهن ل سهر دياركرن و
ئاشكه راكرا جه ژنبن وان، و ههر بۆ زانين فه رمان ل كافران هاتيه
كرن كول ناف ده وله تين ئيسلامى و ناف مسلمانا دا ئەو جه ژنبن
خۆ ئاشكه رانه كهن، به لى ئەگه ر مسلمانا به شدارى دگه ل وان كر

ئەقە رېكەكە و ھارىكارىيە بۆ دياركرن و ئاشكەراكرنا جەژنەين وان. [2]

خودايى مەزن دىيىت: **{وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ}** [الفرقان: ۷۲]
ئانكو: (ئەون يىن شاھدەيى ب ىرەو نادەن و ل وى جەي ژى
ئامادە نابن يى شاھدە زۆرى لى).

ئىك ژ سەلەفان قى ئايەتى تەفسىر دكەت و دىيىت ئەف ئايەتە
بەھسى جەژنەين موشركان دكەت، ھەرەھى - ابو العالىيە -
ومجاھد - وابن سىرىن - والربيع بن انس - والضحاك - و ھندەكەين
دى ژبلى وان، ھەرەھسا يا ھاتىيە قەگۈھاستن ژ ابن عباسى [3]

كو دىيىن ھندىكە ئەو ئاھەنگەنە ىرەون و ئامادەبون ل وان
ئاھەنگان و دىتتا وان، ھەرەھسا ئىمامى احمد دىيىت نابىت
ئامادەبى ل جەژنەين فەلان و يەھودىيا، و بەلگى وى ژى ئەف
ئايەتەيە ھەرەھكى دى ئىت، وبەلگە ژ ئايەتى ئەوە كو خودى
تەعالا پەسنىن باومردارا دكەت ئەويىن بەندىن خودى يىن تايبەت
ب نەئامادەبونا قان د جەژنىت وان دا كو ب تنى ئامادەبون بوو،
ب دىتنى يان گۈھلى بوونى، پا چ بۆ وان بىيىن يىن وەكى وان
دكەن د قى ئاھەنگەپرانى دا؟

به لگه ژ سوننه تی

ژ عبدالله یی کورئ عومهری رازیبونا خودئ لی بیت گوت: پیغه مبهری ﷺ گوت: ((من تشبه بقوم فهو منهم)) [4] ئانکو: هر ئیکئی چاف ل ملله ته کی بکته ئه و ژ وانه، و ژئی فهرمودئ بومه دیار دبیت کو حه رامه ب ئیکجاری چاف ل وان بهیته کرن، ب هر رهنگه کی هه بین چاقلیکرنا وان و به شداریکرن د ئاهه نگ و جه ژنین وان دا یا حه رامه، چونکی ئه ف چهنده ژ جورئ کاری وان و ئایینی و انایه و هندیکه ئایینی و انایه یی باطله و چ بنه ما بو نینه.

ژ ئه نه سی کورئ مالکی رازیبونا خودئ لی بیت گوت: ((قدم رسول الله صلی الله علیه وسلم المدینه، ولهم یومان یلعبون فیهما، فقال، ما هذان الیومان؟ قالوا کنا نلعب فیهما فی الجاهلیه، فقال رسول الله صلی الله علیه وسلم، ان الله قد ابدلکم بهما خیرا منهما یوم الاضحی ویوم الفطر)). [5]

ئانکو: پیغه مبهر ﷺ هاته مه دینی و دیت ئه هلی مه دینی دوو روژین ههین کو تیدا که یف خوشیی دهن و دکه نه جه ژن، پیغه مبهری ﷺ گوت: ئه فه چ دوو روژن؟ وان گوت ئه فه ل سهرده می جاهلیه تی مه دکر و ئه م نوکه ژی دکهین ول سهر بهره و امین، پیغه مبهری ﷺ گوت: خودئ تعالی ئه ف روژین هوین تیدا خوشیی دهن بو وه

بيٽ گوهارتين و دوو روڙين دي بيٽن داين هوين تيدا كهيفي بڪهن
و خوشي بيٽن ببهن ٽه وڙي روڙا جهڙنا قوربانئ يه و روڙا جهڙنا
ره مه زانئ.

ورهنگي به لڳه ي دهندي دايه ڪو ٽه و دوو روڙه بيٽن جاهليه تي،
بيٽه مبهري ﷺ ٽه و روڙه په سهند نه ڪرن ودانپيدان پي نه ڪر، ونه
هيلا ٽه و وان روڙادا كهيف و خوشي بيٽن، به لي ڪوٽه وان: (ان الله
قد ابدلكم بهما يومين اخيرين) ٽانڪو خودي ٽه و دوو روڙه ٻو هه وه
گوهارتن ب دويٽن دي.

ٽانڪو ٽه و روڙ ته رک ڪرن به لي بهرانبه رک (به ديلهڪ) ل شويني
دانا، ڙبه رهندي يا هاتي گوهوريني دگه ل يا نوي بيٽه ڪوم نابن،
ڙبه ر ٿي چه ندي ٽه ف دهسته واڙه ب تني ل ده مي بجه هيلا نا ڪوم
بونا وان بڪار دئيٽ، و ههروه سا ڪوٽ: (ان الله قد ابدلكم) ل ده مي
پرسيار ڙوان ڪري ڙبه ر وان دوو روڙان وان به رسف دا و ڪوٽن: ل
ده مي جاهليه تي ٽه ف دوو روڙه مه دڪرنه جهڙن و مه كهيف پي
دبر، و به لڳه پي ٽه و بوو ڪو ل بهرانبه ري دوو روڙين ئيسلامي
قه دهغه ڪرن، مه رهم ڙٿي قه دهغه ڪرنئ نه نه هي ڪرن با چ رامانا ٻو
ٿي گوهوريني نه دما، چنڪي وان دزاني ٽه ف دوو روڙين ئيسلامي

دهست نيشانكرين بيٽ هين، و وان نه دهيلان ژبه دوو روژين
جاهليه تي [6]

ژ دهيكامه عائيشايي رازيبونا خودي لي بيت دبيٽيت:
پيغه مبهري خودي ﷺ گوٽ: «يا ابا بكر ان لكل قوم عيدا وهذا
عيدنا». [7] ئانكو: يا ئه با به كر هر قه ومه كي جه ژنه ك يا هه ي، و
ئه قه زي جه ژنا مه يه.

و ژقي فهرمودي بومه ديار دبیت کو هر ملله ته كي جه ژنين
خويين تايبه ت بيٽ هه نه، ونابيت ژبلي وان چ كه سين ديتر
به شداريي د تيٽا بكن، و مسلمانا زي جه ژنين خو يين تايبه ت
يين هين و ژبلي وان كه س به شداريي تيٽا ناكه ت، قي جا هه كه
يه هوديان و فه لان جه ژنين تايبه ت ب وانقه هه بن، نابيت
به شداريي تيٽا بكنه ين.

و ههروه سا پيغه مبهري ﷺ ده ستويري يا داي دهف بهيٽه ليٽان د
جه ژنين مسلمانان دا، گوٽ چونكي ئه قه جه ژنا مسلمانايه، وئه قه
دخازيته هندي كو ئه ف ده ستيردانه ناهيٽه دان ژ بو جه ژنين
يه هود و فه لا، و ئه قه به لگه يه ل سه ر نه ه ي كرن ژ چاقليري وان
د ياريين واندا.

ژ ٺه بو هورهیره ی و حذیفه ی رازیبونا خودی ل ههردوکان بیت
 هاتیه فه گوهاستن و گوتن پیغه مبهری ﷺ گوتهیه. «أصلُّ الله عن
 الجُمعة مَنْ كان قَبْلَنَا، فكانَ لليهودِ يومُ السَّبْتِ، وكانَ للنَّصارى
 يومُ الأحدِ، فجاءَ اللهُ بنا فهدانا ليومِ الجُمعةِ، فجعلَ الجُمعةِ
 والسَّبْتِ والأحدِ، وكذلك هم تبعُ لنا يومَ القيامةِ، نحنُ الآخرونَ من
 أهلِ الدنيا، والأولونَ يومَ القيامةِ، المقضيُّ لهم قبلَ الخلائقِ» [8]

ئانکو: (خودی تعالی روژا ٺه یینی ل بهر وان ملله تین ل پییشیامه
 بهرزه کر، ٺه قجا جوھیا بو خو شه مبی هه ل بژارت و فه لان بوخو
 ئیک شه مبی هه ل بژارت، به لی پشتی هینگی ٺه م هاتین و خودی
 ٺه م هیدایهت ئینایین ب روژا ٺه یینی ههروهسا کو روژا ٺه یینی
 بومه بوو و شه مبی و ئیک شه مبی بو جوھی و فه لا بوو، ههروهسا
 ٺه فه بومه بو تاییه تمه ندیه ک هه تا روژا قیامه تی دی ل دیف مه بن،
 و ٺه م ل دونیایی دوماهییک ئوممه تین، به لی دی ئیکه م ئوممهت
 بین ل روژا قیامه تی ده می حساب دگه لمه دهیته کرن).

ئانکو ئیک ژ تاییه تمه ندیین قی ئوممه تی روژا ٺه یینی یه، رب
 العالمین ٺه ف روژا هندا بها بهرزه کر ل سه ر جوھیا و فه لا به لی
 ٺه ف روژه دا قی ئوممه تی چونکی ٺه ف ئوممه ته یا ژ هه ژی قی
 روژی بو ژ بهر هندی خودی ٺه و هیدایهت ئیخستن ب قی روژی

ژبه ر هندی پیغه مبهری ﷺ گوت کو روژا ئه یینی جه ژنا مسلمانایه، و روژا شه مبیی یا جو هیایه و روژا ئیک شه مبی یا فه له یایه، و هر ئوممه ته کی روژ و جه ژننن خو یین تاییه ت هه نه، ئه قجا ئه گهر مه به شداری دگه ل جو هیان کر ل روژین شه مبیی، و دگه ل فه له یان ل روژین ئیک شه مبی، ئه قه دی بیته به شداری کرن د جه ژننن وان دا، و ئه گهر ئه قه جه ژننن حه فنیی بن، پا هیژاتر و پیدشاتر د جه ژننن سالی دا، چ جیوازی نینه، خو ئه گهر ئه قه جه ژنه ک بیت کو دهیته زانین ب حسابا عه ره بان، پا چه وا جه ژننن کافران و عه جه مان ئه وین نا هینه نیاسین ب حسابا رومی و قبطی یان یا فارسی و عیبری نه بیت، و گه له کین دی

ژ کیسی ئه بو سعیدی خودری گوت: پیغه مبهری ﷺ گوت: ((لَتَتَّبِعَنَّ سَنَنْ مَنْ قَبْلَكُمْ شَبْرًا شَبْرًا، وَذِرَاعًا بِذِرَاعٍ، حَتَّىٰ لَوْ سَلَكَوا جُحْرًا ضَبًّا لَسَلَكَنْمُوهُ؛ قلنا: یا رسول الله؛ الیهود والنصارى؟ قال: فَمَنْ؟!)) [9]

ئانکو: پیغه مبهری ﷺ گوت: (ئیلا هوین هوسال دو یف ئوممه تین به راهیا خو بچن بوست بوست، گه ز گه ز ئه گهر خو بچنه دکونا بز نمشکیقه (ضب) هوین دی چنه تیدا مه رم ژئی کو دی هند د پرژد بن بو لدویف چوونا وان، مه ژئی گوتی ئه ی پیغه مبهری خودی ئه و

کینه جوہی و فہلہ نہ؟ بہرسف دا و گوت پا ئہ گہر ئہ و نہ بن پا
کینہ؟)

پیغہ مہری ﷺ گوت: ہندہک ژ ئوممہ تا من ہوسا دی ل دویف
ئوممہ تین بہراہیا خو جوہیان و فہلا چن ہتا دی ل دویف
گوتنن وان یین بیدعہ و بی بنہ ما چن، ودی دہمی تشتاندا ل
دویف وان چن، ہتا کو ئہ و تشتین شہریعہ تی قہ دہ غہ کرین و ب
کریتی بہ حس ژیکری، و دی گہ لہک درژد بن ل سہر چاقلیکرنا وان،
و ئہ ف چہندہ دخازیتہ ہندی فی ب خرابی بہینہ بہ حس کرن
یین فان کاران دکہن، و ئہ ف نیشانہ کہ ژ نیشانین پیغہ مہراتیا
وی ﷺ و موعجیزہ کا ئاشکرایہ بو پیغہ مہری خودی ﷺ ئہ و چیبوو
یا وی ئامازہ پیگری ﷺ

به لگین ژ شینوارین (گۆتین) سه حایبان:

هندیکه د به لگین شینواری دا یه گه له ک ژ سه حایبان نه هیا کری کو به ژداریی د جه ژنن کافران دا بکه ن یان به ریخودانا وان یان ل دویف چونا وان یان چونا دگه ل وان ههروه کی عومه ری کوری خه تابی رازیبونا خودی لی بیت دبیت:

(لا تعلموا رطانة [10] الأعاجم، ولا تدخلوا على المشركين في کنائسهم يوم عيدهم، فإن السخطة تنزل عليهم) [11]

ئانکو: (فیری زمانی عه جه ما نه بن، و دگه ل موشرکان نه چنه دکه نیسین وان قه و به شداریی دجه ژنن وان دا نه که ن چونکی غه زه ب و توره یی ل سه ر وان دباریت).

و ههروه سا گۆت: (اجتنبوا أعداء الله في عيدهم) [12] ئانکو: (خۆ دویر بکه ن ژ دژمنین خودی دجه ژنن وان دا).

عومه ر رازیبونا خودی لی بیت نه هیا ژ زمانی وان کری، ژقی چه ندی کری ب تنی بو چونا ژوورا که نیسی د جه ژنن وان دا، ئه ری پا دی چه و بت یی هنده ک ژ کارین وان بکه ت، یان سه ر وان کار و کریارین ئه و د دهره قا دینی دا دکه ن، ئه ری مانه چاقلیکرنا وان دکارین وان ژ جه ژن و چوونا دناق که نیسی دا مه زنتره، ژ

فیربوونا زمانی، یان ژی ئەنجامدانا کارهکی وان مانه مهزنتره ژ هندی بهس بچییه نک وان د جه ژنا واندا، قیجا هه که غه زه ب و توپه ی ل سهر واندا بهیته خواری ل پوژا جه ژنا وان ژئه گهری کار و کریارین وان، ئەوین به ژداریی دکه ن دجه ژنن وان دا یان به ژداریی دکه ن دهنده ک کارین دی یین وان دا مانه په نگه ئەو ژی توشی سزایی بن، پاشی گوټ: (اجتنبوا اعداء الله فی عیدهم) ئانکو: دویربن ژ دژمنین خودی دجه ژنن وان دا.

ئەقجا نه هیا کری ژ خرڤه بونی و تیکه ل بوونی ئەقجا چه وا به شداریکرن د جه ژنن وان دا؟

عبدالله بن عمرو رازیبونا خودی لی بیت دبیزیت (من بنی ببلاد الأعاجم فصنع نیروزهم ومهرجوانهم، وتشبه بهم حتی یموت وهو كذلك، حشر معهم یوم القيامة) [14]

ئانکو: هه رکه سه کی ل وه لاتتی عه جه مان ئاقاهیه کی دروست بکه ت یان نه وروز و جه ژنن وان پیروز بکه ت و هه تا بمریت هوسابیت، ل پوژا قیامه تی چه شپرا وی دی دگه ل وان بیت.

ئانکو ئەهه ب گۆنه هه کا مه زن هه ژمارتییه، یین کو چوونا ئاگری فه ر دکه ن.

و ژکیسی محمد کوړی سیرین گوته: (أَتِي عَلِيَّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ
بِهَدِيَّةِ النَّيِّرُوزِ فَقَالَ: مَا هَذِهِ؟ قَالُوا: يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ هَذَا يَوْمُ
النَّيِّرُوزِ، قَالَ: فَاصْنَعُوا كُلَّ يَوْمٍ نَيْرُوزًا. قَالَ أَبُو أُسَامَةَ: كَرِهَ أَنْ يَقُولَ
نَيْرُوزًا) [15]

ئانكو: (ئېكى دياريه ك دگل خو ئينا بو ئيمامى على رازيبونا
خودى لى بيت ده لکه فتا نه و روزى دا، على رازيبونا خودى لى
بيت گوت ئەڤه چيه؟ گوتى ئەى ميرى باوهدارا ئەڤرو روژا
نه و روزى يه، و ئەڤه ديارى ب هه لکه فتا وى يه، گوت هه مى روژا
بکه نه نه و روز، ئەبو ئوسامه د بيژيت على خودى ژى رازى بت
نهڤيا بيژيت نه و روز).

ئانكو نه رازيبونا خو دياركر ب تنى ل سهر ئينانا ناڤى ئەڤجا
چهوا دى رازى بيت ل سهر كارى وان و به شداريكرنا وان؟

به لگه ژ ئیک دهنگی (ئيجماعی)

هندیکه ئیک دهنگییه، عومهری کوری خه تتابی رازیبونا خودی لی بیت، یی کرییه مه رج ل سهر ئه هلی کیتابا کو چ تشتا ژ درویشمیت خو دناف مسلمانان دا دیار نه کهن. نه جه ژنا و نه غهیری وان ژی، و گوټ: (والا نخرج باعوټا ولا شعانین) [16]

هندیکه (باعوټ) د راقه کرنا وی دا ئیمامی احمد رازیبونا خودی لی بیت دریوایه تا کوری وی صالح دا دبیزیت: (دمرکه قتن کا چه وا ئه م جه ژنا ره مه زانی و جه ژنا قوربانی دمرکه قتن ئانکو دچنه جه ژننن ئیک و دوو) و هندیکه الشعانین ئه وژی جه ژننن وان. [17]

ههروه سا صه حابیان وهه می فقهزانا ئه ف مه رجه یین په سهند کرین، ههروه کی شیخی ئیسلامی ئبن تهیمیه و قوتابی وی ئبن القیم رازیبونا خودی ل وان بیت فه گیراین.

قیجا ئه گهر مسلمان دئیک دهنگ بن کو نابیت جه ژننن وان بهینه ئاشکهره کرن، ئه ری پا چه وا دی دروست بیت مسلمان ب خو بکهت؟ و به شداریی دگهل وان بکهت، و بیگو مانه کو ئه نجامدانا وی گه له ک دژوارتره ژ دیار کرنا کافرا بو ئه وی.

و ههروهسا زانا هه می کودهنگن ل سهر چه رامیا ئاماده بوونا ل
جه ژنن کافرا، وهاریکاریکرنا وان دئی چه ندی دا، وبقی چه ندی
فقهزانی دیقچوو بیین هه ر چوار پیشه وایین ئوممه تی د پهرتوکین
خۆ دا بیین به حس کریین.

ئیک: مه زه بی حه نه فی یا:

ابن نجیم الحنفی دیدارکرنا جورین کوفریدا دبیت: (وبخروجه
الی نیروز المجوس، والموافقه معهم فیما یفعلون فی ذلك الیوم
وبشرائه یوم النیروز شیئا لم یکن یشتريه قبل ذلك تعظیما
للنیروز لا للالک والشرب و باهدائه ذلك الیوم للمشركین ولو بیضه
تعظیما لذلك الیوم لا باجابته دعوه مجوسی حلق راس ولده و
بتحسین امر الکفتر اتفاقا) [18]

د مرکه قتن ژ بو مه ره ما جه ژنا نه وروزی و ئاگر په ریسان و رازیبون
ب کرنا وان کریاریین د وی روژی دا دهینه کرن و کرینا گه له ک
تشتان کو به ری هینگ نه دکرین کو مه زناهیی بده ته نه وروزی،
خوارن یان فه خوارن تی نه بیت، یان دیاریه کی بده ته به لکو ئه گه ر
ب هیکه کی ژی بیت، وبه شداریی دروژا موشرکا دا بکه ت ب ئه وی
هیکی دی وی روژی مه زن که ت و بهای ده تی، نه ب به رسقدا نا
گازیا ئاگر په ریسا بت، نابت سه ری کوری خۆ تراشیت و ب
جوانکرنا کاری کافرایه ب کودهنگی.

دوو: ماهزه بی مالکی یا:

عبدالملك بن حبيب دبیژیت: (پرسیار ژ ابن القاسم هاته کرنی ل سهر سویاربوونا د وی گه میی دا بیین کو فه له تیدا سویار دبن بو جه ژنیین خو؟ ئەف چهنده ب باش نه دیت، ژ ترسیین هندی دا کو غه زه ب ل سهر واندا بهییت ژ بهر شرکا وان یا ئەو ل سهر ئیک دهنگ، وگوت: و ابن قاسم بدلی نه بو کو مسلمانه ک دیاریه کی بدهته فه له یه کی د جه ژنا وان دا، ودیت ئەفه ژ مه زن دانا جه ژنا وان و هاریکاریه ل سهر کوفرا وی، و د گوت ئه ری ما تو نابینی نه یا دروسته مسلمان چ تشتا بفروشیته فه له یان بو هه لکه فتا جه ژنیین وان نابیت نه جلکا نه گوشتی نه دهواران بدهته نک وان، بهه لکه فتا جه ژنیین وان، ئەگه ر ئەف چهنده کر دی بیته ئەگه ری مه زن دانانا شرکا وان و به ژداری کرن د کوفرا وان دا، وپی دقیییه ل سهر دهسته ه لاتداران ریگریی ل مسلمانا بکه ن دقئ تشتی دا، و ئەفه گوتنا ئیمامی مالک بو و مه گولئ نه بویه خیلاف ل سهر هه ی) [19]

شیخ الدردیر دبیژیت: ژوان تشتین شه هده بیا زه لامی بی بها و کیم دکه ت یان لاواز دکه ت: یاریا نه وروزی - یاریکرن د روژا نه وروزی دا کو ئەو ئیکه م روژه ژ سالا قبتی، دبیته ئەگه ری هندی شه هده بیا وی قه بویل نه بیت، و ئەو ژ کاری نه زان و فه لانه، و ل

گه له ک وه لاتان دا يا بويه تشته کي بهر به لاف دناف خه لکي ساده
دا [20]

سی: مه زه بی شافعی یا:

(ابو القاسم هبه الله) کورپی حه سهن کورپی (منصور طبری)
فقهزانی شافعی، دبیژت: (ناچیبیت مسلمان ئاماده بن د جه ژنیت
وان دا، چونکی ئه و یی ل سهر خرابیی و گۆنه هی، ئه گهر مروقیین
باش تیکه لیا خودانیت خرابیی کر، بی کۆ ئینکارا وان بکته، ئانکو
ههر وه کی ئه و درازی نه ب ئه و یی چه ندی، و پی کاریکه رن، و ئه م
دترسین ژ هاتنا خوارا غه زه با خودی سهر کوما وان، و ژ هه میا
بگریت، خودی مه پاریزیت ژ غه زه با خو. [21]

و بیهقی د ((السُنن الکبری) (۹ / ۲۳۴)) دبیژت: (باب کراهیة
الدُّخول علی اهل الذِّمَّة فی کنائسهم، والتَّشْبُه بهم یوم نیروزهم و
مهرجوانهم)

دمرگه هی، چه رامه چوونا ل دهف ئه هلی زیممه تی د دیرین واندا،
وجاقلیکرنا وان د پوژین نه و روزی و فیسته قالین وان.

چوار: مه زهه بئ حنه لى يا:

ئيمام ابو الحسن الامدى يئ بهر نياس ب ابن البغدادى دپهرتوكا خو (عمدة الحاضر و كفاية المسافر) دا دبئزت: (ناچيبيت ئاماده بى ل جه ژنيئ جوھى و فه له يان) و ئيمامى احمد يئ گوٲى د ريوايه تا مه هئاي دا.

و به لگه ب گوٲنا خودئ ئينا: **{وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ}** [الفرقان: ۷۲] ئانكو: (وئهنون بيئن شاهده بيئ ب دره و نادهن و ل وى جهى ژى ئاماده نابن يئ شاهده زورى لئ). [22]

دمرکه قتن ژ بو مه رهما جه ژنا نه و روزئ و ئاگر په ريسان و رازييون ب كرنا وان كرياترين د وئ روژئ دا دهينه كرن و كرينا گه له ك تشتان كو بهرى هينگئ نه دكرين و مه زناه يئ دهته نه و روزئ، خوارن يان فه خوارن تئ نه بيت، يان دياريه كئ بدهت بهلكو ئه گه ر ب هيكه كئ ژى بيت، وبه شداريئ دروژا موشركا دا بكهت ب ئه وئ هيكئ دئ وئ روژئ مه زن كهت و بهاي دهتن، نه ب بهر سقدانا گازيا ئاگر په ريسا بت، نابت سه رئ كورئ خو تراشيت و ب جوانكرنا كارئ كافرايه ب كوٲده نگئ.

به لگه ژ هزر کرنی

هندي ژ لايي هزر و بهر يـخوداني يه ئه و ژي ژ چهند
رووييه کانڤه يه:

يا ئيکي: يا بنه جه — بووي د شهريعتي ئيسلامي دا کو
سه ريچيا کافرا بهيته کرن دهر تشته کي تايبت بيت ب وانڤه،
وجه ژن تايبت ترين کاري وان.

يا دووي: هندي جه ژن ژ وان دروشمانه يين کو هر ئايينه ک پي
دهيته جوڊا کرن، ژ بهر گوٽنا خودايي مه زن: {لُكْلُ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا
هُمَّ نَاسِكُوهُ} [الحج: ٦٧]

ئانکو: بو هر ملله ته کي ژ ملله تين بوري شريعت ته ک مه دانايه
ومه فرمان پي ل وان کرييه، قيجا ئه و کاري پي دکن.
قيجا به شداري کرنا مسلمانا دگه ل فه له يان د جه ژنين واندا،
به شداري کرنه د دروشمين ديني وان يي باتل دا.

يا سي: هندي ئه ف جه ژنين هه نه نوي دمرکه فتينه د ديني
فه لاياندا، وئو بهر نياسن د زيده کرنا تشتين نوي ديني دا،
ههروه کي خودايي مه زن دبيژت: {وَرَهَبَانِيَّةً ابْتَدَعُوهَا مَا كَتَبْنَاهَا
عَلَيْهِمْ إِلَّا ابْتِغَاءَ رِضْوَانِ اللَّهِ فَمَا رَعَوْهَا حَقَّ رِعَايَتِهَا} [الحديد: ٢٧]

ئانكو: (وان ژ نك خۆ ره به نيبه ك ئينا بوو دهري كو زيده ب ناف ديني فه چووين مه ئەو ل سەر وان فەر نه كربوو، بهلكي وان ژ نك خۆ پيگيري ب ئەوي چه ندي دكر، مه خسه دا وان پي رازيبوونا خودي بوو، قيجا ئەو ب دورستي پي رانه بوون؛ چونكي وان گوهورين تيدا كرول دويث ديني خودي نه چوون).

ئەو جه ژن وهه لكه فتيين وان دهر ئيخستين بيدعه نه وزيده نه دديني واندا، وهه ر بيدعه يه ك سهر دا چوونه، هه كه مسلمان هك بيدعه كي بكه ت دي سهر دا چوون بت، قيجا پا چاوا ئەف سهر دا چوويه بيدعه يه كي دهر بيخن!؟

يا چوارى: ئەف جه ژنيين نوي دهر كه تي ييت بوينه وهك جه ژنيين خودي دانايين يين شهري، قيجا چ گاڤا دل كه هي بوون ل سهر بيدعي چ جه نامينيت ددلي دا بو سوننه تا.

يا پينجى: بي بيگومان به شداريكرن د جه ژنيين واندا ريكه كه بو چاڤليكرن وان د رهوشت وكاروكريارين وان يين خرابدا، چونكي چاڤليكرن و وهك ئيكييا وان د سه روبهري ديار و ئاشكرا دا د خازينه چاڤليكرن و وهك ئيكييا وان د سه روبهري ناڤدا بشيوي هيدي هيدي وپله پله يا فه شارتى، وئه فه تشته كي ههست

پیکریه، وریگیریکرنا ریکان ریسیاهه کا مهزنه ژ ریسیایی شه ریهه تی، به لکو ئه و ئیک ژ چارئیکا دینییه.

یا شه شی: ئاهه نگییرانا ب جه ژنیت وان دخازیته هه زژیکن و قیانا وان، و هه زژیکن و قیانا وان هه قدزه دگه ل باوه ری،

هه روه کی خودایی مه زن دبیت: {يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا
الْيَهُودَ وَالنَّصْرَىٰ أَوْلِيَاءَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَمَن يَتَوَلَّهُمْ مِّنكُمْ
فَإِنَّهُ مِنهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ} [المائدة: ۵۱]

ئانکو: (ئهی ئه وین باوه ری ئینای، هوین جو هی و فه لان بو خو نه که نه پشته قان وهه قپه یمان دژی خودان باوه ران؛ چونکی ئه و هه ز ژ خودان باوه ران ناکه ن، و جو هی هنده ک ژ وان پشته قانییا هنده کان دکه ن، هه ر وه سا فه له ژی، وهه ردو ده سته ک ل سه ر نه یاره تییا هه وه کوم دبن. وهوین هیژاترن کو هنده ک ژ هه وه پشته قانییا هنده کان بکه ن. وهه چیبی ژ هه وه وان بو خو بکه ته سه رکار ئه و دی ژ وان بت، و حوکمی وی حوکمی وانه. هندی خودیی ه وان زورداران یین کافران بو خو دکه نه سه رکار سه رراست ناکه ت)

يا هفتی: به ژداری کرن د ئاههنگ وهه لکهفت و جه ژنښن واندا د خازيته عززه تی بو وان، چونکی ئه وان د قییت مسلمان د یچوونا وان بکن دکاروبارین دنیا یا واندا، قیجا پا چاویه هه که د یچوونا وان بکن د کاروبارین دیني واندا!؟

و ژبه ر قی چه ندی نابیت ونه دروسته مسلمان چاډ ل وان بکه ت د جه ژنښن واندا وهاریکاریا وان ژي نه که ت یین چاډ ل وان دکن، و بهرسفا گازیا وان ژي نه دت، و خوارنا وان ژي نه خوت، و دیاریا وان ژي قه بویل نه که ت، و وی تشتی ژي نه فروشیته وان یی کو ببیته هاریکار د جه ژنښن واندا.

يا هه شتی: به ژداری کرن د جه ژنښن واندا دانپیدانه بو وان ل سهر وی باطلی ئه و ل سهر، و زیده کرنا هه ژمارا وان.

ئه قه هنده ک شیوه ونیشانیین خرابیا چاقلی کرن و به شداری کرنا د جه ژنښن واندا، یان ئه و ب خو گه له ک پترن ژهندي بهینه هژمارتن.

ل سهر قی چه ندا بوری دیار دبیت کو به ره ه قبوونا ل جه ژنښن کافران دا هه رامه، یان به شداری کرنا وان، یان هاریکاری کرنا وان بو گیرانا ئاههنگا، یان فروتننا وان تشتین دبنه هاریکار بو دیار کرنا جه ژنا وان، یان چوونا دگه ل وان د دیر وکه نیسین واندا، یان

به خشوینا دیاریا بۆ وان یان و مرگرتنا دیاریا ژوان، یان به رسقدانان
گازیا وان، یان پیروژباهی کرنا وان ب قی جه ژنی دا،
یان ژمی قی روژی بکنه جهی بیهن قه دان وکھیف و خوشیی،
وبقی چه ندی کار وکھ سبا خو بهیلن وکھ پیشه سازی و بازرگانی
و حله قین زانینی، یان چی کرنا خوارنه کا تایبته، یان دابه شکرنا
شرینیا، یان هه لکرنا شه مالکا و بخویریا، و خه ملاندنا جادا و خانی
و کوچکا و ته لارا، و ژبلی قان ژمی ژ کاروبارا، چونکی دقنی چه ندی
دا هاریکاری کرنا هه می ل سهر خرابیی.

ههروه کی خودایی مه زن دبیژت: {وَتَعَاوَنُوا عَلَىٰ الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَلَا
تَعَاوَنُوا عَلَىٰ الْاِثْمِ وَالْعُدْوَانِ} [المائدة: ۲]

ئانکو: (وهوین د ناچه را خو دا هاریکارییی ل سهر کرنا خیری
بکن، و ته قوایا خودی بکن، وهوین هاریکارییی ل سهر کرنا
گونه هی و بیلیدانا توخو بیین خودی نه که ن).

و یاسا دقنی چه ندی دا:

کو توچ کارو کریار و داهینانا دقنی روژیدا نه که ی، به لی پا تو وه کی
هه می روژین دی بیین ئاسایی به.

وېشتی دیار کرن ونیشانانا به لگه یین دروست وئاشکرا و دیار،
قیجا ما دی ئیکې هندی میړیبه کې ژى باوهرى ددلى دا هه ی ب
شک وگومان که قییت کو چاقلیکرنا عه بدین خاچى حه رامه!!

وبه ژداریکرنا وان د جه ژنن واندا ل هه ر ده مه ک و جهه کى، وئو
دزانت یا کو ئه ف جه ژنه بخوځه دگرن ژ کوفرى و خرابیى
وسه ریچیى یه؟! ئه رى ئه ی مسلمان ما ته چ تشتى دی نه دیت
تو ئاهه نگی پى بگىرى ئه و تى نه بیت یا خودایى مه زن توره دکه ت،
و شهیتانى پازى دکه ت، وئو دروشمى ئه هلى کوفرى و طوغیانى
یه؟!

ئهرى ما دروسته تو ته قلیدا دینه کى بکه ی کو هنده ک قه شه
وراها دانا بیت!؟

خودى هاریکار بیت، وپشتبه ستن به سل سهر وی یه، ومه چ هیز
وشیان نین خرابیى ژ خو لاده یین و باشیى بده ستخوځه بینین ب
خودایى مه زن و بلند نه بیت.

ئهى خودایى تو دلا د و مرگىرى تو دلین مه ل سهر دینى خو
جیگیرکه، ئهى خودایى تو دلا د قولپینى تو به رى دلین مه بده
سهر دینى خو، و دیقچوونا شه ریهه تى خو، و سوننه تا پیغه مبه رى
خو، مه دویر بیخه ژ بیدعى و دیقچوونا حه ز و قیانا، ئامین

و الحمد لله رب العالمين
و صلى الله وسلم على نبينا محمد
و على اله وصحبه أجمعين

ژېدهرین بابه تان

[1] هو طرف من حديث طويل اخرجه الترمذی (2953) عن عدی بن حاتم رضی الله عنه، و صححه الشيخ الالبانی، فی صحیح الترمذی

[2] تشبیه الخسیس باهل الخمیس (23)

[3] انظر: (تفسیر ابن ابی حاتم - 15454)، "الدر المنثور" (6/282) "اقتضاء الصراط المستقیم" (1/479) "احکام اهل الذمه" (1/156)

[4] اخرجه ابو داود (4031)، وجود اسناده شیخ الاسلام ابن تیمیه فی "اقتضاء الصراط المستقیم" (1/240) وكذا فی "مجموع الفتاوی" (25/331) وحسنه الحافظ فی "الفتح" (10/271)، وصححه الحافظ العراقي فی "تخریج احادیث ال احياء" (1/342) والشيخ الالبانی فی "الارواء" (1269)

[5] رواه ابو داود (1134) و النسائی (1556) وصححه الحافظ فی "الفتح" (2/442) والشيخ الالبانی فی "صحیح السنن، وزاد شیخ الاسلام ابن تیمیه فی "الاقضاء" (1/486) على شرط مسلم [6] قاله شیخ الاسلام فی "الاقضاء" (1/488)

[7] اخرجه البخاری (909) ومسلم (892) وفيه قصة معروفة

- [8] رواه مسلم (856)
- [9] اخرجہ البخاری (3269) ومسلم (2669)
- [10] "الرتانة" ويقال ايضا: الرطانة والمراطنة: التكلم بالاعجمية، من رطن العجمى يرطن رطنا، تكلم بلغته، انظر: "لسان العرب" (مادة: رطن)
- [11] رواه عبد الرزاق في "مصنفه" (1/411) والبيهقي في "السنن الكبرى" (9/234) وصححه شيخ الاسلام في "الاقتضاء" (1/511)، وابن القيم في "احكام اهل الذمه" (1/156)
- [12] اخرجہ البيهقي في "الكبرى" (9/234) وكذا في "شعب الایمان" (9385)
- [13] قاله شيخ الاسلام ابن تيميه في "الاقتضاء" (1/515)
- [14] اخرجہ البيهقي في "الكبرى" (9/234) وصححه ايضا شيخ الاسلام في "الاقتضاء" (1/513)، وابن القيم في "احكام اهل الذمه" (1/157)
- [15] اخرجہ البيهقي في "الكبرى" (9/235) بسند صحيح
- [16] اخرجہ البيهقي (9/202) وعزاه شيخ الاسلام ابن تيميه في "الاقتضاء" (1/326) الى حرب، وابن القيم في "احكام اهل الذمه" (2/657) الى عبدالله ابن الامام احمد، وعنه الخلال في كتاب "احكام اهل الملل"، وجود اسناده ابن تيميه، وقال ابن القيم

"وشهره هذه الشروط تغنى عن اسنادها، فإن الائمة تلقوها بالقبول، وذكروها في كتبهم، وقد انفذها بعده الخلفاء، وعملوا بموجبها"

[17] هو عيد نصرانى، يقع يوم الاحد السابق لعيد الفصح، يحتفل فيه بذكرى دخول المسيح بيت القدس، انظر: "المعجم الوسيط" (1/486)

[18] "البحر الرائق" (5/133) وانظر: "الدر المختار" (6/754)، "الفتاوى الهندية" (6/446)، "مجمع الانهر في شرح ملتقى الابرار" (4/491)

[19] نقله عنه شيخ الاسلام ابن تيميه فى "الافتاء" (1/19)، وابن القيم فى "احكام اهل الذمه" (1/157)

[20] "الشرح الكبير" (4/181) وانظر "التاج والاكليد" (6/175) "مواهب الجليل" (4/529)

[21] نقله ابن القيم فى "احكام اهل الذمه" (1/156)

[22] نقله شيخ الاسلام فى "الافتاء" (1/516) وابن القيم فى "احكام اهل الذمه" (1/157) و انظر: "الفروع" لابن مفلح (5/235)

ناقہ پروک

- 5..... بہ لگہ ژ قورنائی
- 10..... بہ لگہ ژ سونہ تی
- 16..... بہ لگین ژ شینوارین (گۆتین) صہ دابییان:
- 19..... بہ لگہ ژ ئیک دہنگی (ئیجماعی)
- 20..... ئیک: مہزہ بی حہ نہ فی یا:
- 21..... دوو: مہزہ بی مالکی یا:
- 22..... سی: مہزہ بی شافعی یا:
- 23..... چوار: مہزہ بی حہ نہ لی یا:
- 24..... بہ لگہ ژ ہزر کرنی
- 24..... یا ئیکی:
- 24..... یا دووی:
- 24..... یا سی:
- 25..... یا چواری:
- 25..... یا پینجی:
- 26..... یا شہ شی:
- 27..... یا حہ فتی:
- 27..... یا ہہ شتی:
- 31..... ژیدہ رین بابہ تان

مزگفت

www.mzgaft.com